PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 43

IM . SIMONY KOSSAK W BIAŁYMSTOKU

W TOKU NAUCZANIA GEOGRAFII W SZKOLE PODSTAWOWEJ OCENIE PODLEGAJĄ KLUCZOWE KOMPETENCJE W EDUKACJI GEOGRAFICZNEJ, ZA KTÓRE UZNAJE SIĘ:

- Czytanie map różnej treści,
- Wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych i społecznych
- Umiejętność dokonywania planowych oraz systematycznych obserwacji,
- Umiejętność odczytywania i wykorzystywania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej (dane statystyczne, wykresy, diagramy, ryciny),
- Umiejętność dokonywania obliczeń (odległości, różnicy wysokości, średnich temperatur, amplitudy, spadku temperatury z wysokością, wysokości słońca w różnych szerokościach geograficznych, różnic czasowych),
- Umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną,
- Wartościowanie działalności człowieka w środowisku przyrodniczym.

Wykaz umiejętności i wiadomości dla danego poziomu przedstawiony jest uczniom na początku roku szkolnego poprzez omówienie programu nauczania w danej klasie z jednoczesnym wskazaniem na kierunek pracy, częstotliwość i sposób uzyskania oceny.

1.FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIA PODLEGAJACE OCENIE:

* **Wypowiedzi ustne**

*** Prace pisemne**:

a) **sprawdziany** (Prace klasowe zapowiadane są tydzień wcześniej, a poprzedza je powtórzenie i podsumowanie wiadomości. Jeżeli uczeń był nieobecny, zobowiązany jest do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni od przyjścia do szkoły. Prac pisemnych nie wydaje się rodzicom do domu oraz nie wykonuje się ich kopii. Mogą się z nimi zapoznać podczas indywidualnych konsultacji z nauczycielem lub w trakcie zebrań.)

b) **kartkówki** (z trzech ostatnich lekcji, sprawdzające wybrane umiejętności np. odczytywanie treści mapy, graficznych sposobów przedstawiania zjawisk itp.).

c) konturówki (sprawdzające umiejętność orientacji na mapie w kl.VII)

* **Aktywność i praca na lekcji** (indywidualna i w zespołach grupowych – tu: zaangażowanie, umiejętność komunikowania się i współpracy w zespole, korzystanie z różnych źródeł informacji, efektywność pracy).

* **Podstawowe umiejętności praktyczne** (czytanie mapy, interpretacja rysunku, orientacja w terenie – położenie, kierunki, dokonywanie podstawowych obliczeń stosowanych w geografii; czytanie i graficzna interpretacja danych liczbowych).

* **Praca domowa** (krótkoterminowa – zadania w zeszycie ćwiczeń, inne: polecenia z lekcji na lekcję; długoterminowa –plakaty i inne opracowania tematyczne do lekcji).

* **Aktywność** obejmująca prezentowanie wyników swojej pracy w różnej formie (konkursy przedmiotowe, udział projektach oraz innych przedsięwzięciach przedmiotowych).

* **Zeszyt przedmiotowy (**sprawdzany pod kątem staranności i systematyczności)

2.SPOSOBY OCENIANIA

* Odpowiedź ustna, zadanie domowe i praca na lekcji podlegają ocenie na bieżąco, bez zapowiedzi. Ocenianie wszystkich innych form jest wcześniej zapowiadane. Dłuższe sprawdziany, z większej partii materiału – z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem

* Oceny są jawne, uzasadnione i zgodne z wymogami.

* Ocena śródroczna i roczna jest ustalana na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych. Oznacza to, że każda ocena ma swoja wagę. Wagi ocen wynoszą 1, 2 lub 3.

Waga 3- sprawdziany
Waga 2 – konturówki, praca na lekcji, znajomość pojęć, kartkówki
Waga 1 –praca domowa, aktywność na lekcji, odpowiedź

* Uczeń za aktywność na lekcji otrzymuje „+” (trzy plusy odpowiadają ocenie bardzo dobrej). Uczeń otrzymuje „-” za brak pracy na lekcji, brak zeszytu (trzy minusy odpowiadają ocenie niedostatecznej).”+ „ i „ - ” nie sumują się.

*Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed rozpoczęciem lekcji bez żadnych konsekwencji nieprzygotowania (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów, konturówek i lekcji powtórzeniowych)

klasy VII – dwa razy w półroczu

* Nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z obowiązku jej nadrobienia

* W przypadku prac pisemnych zdobyte punkty przelicza się na ocenę zgodnie z WSO.

* Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu w terminie dodatkowym ustalonym przez nauczyciela. Do dziennika wpisuje się obok oceny uzyskanej ocenę poprawioną (ocena końcowa jest oceną z poprawy). Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną i dopuszczającą tylko jeden raz.

* Na koniec półrocza nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych. Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę stopnia semestralnego.

* Przy wystawianiu oceny na koniec roku szkolnego uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego.

*Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO z geografii rozstrzygane będą zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania oraz z rozporządzeniami MEN.

*W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki – nauczyciel stosuje obniżenie wymagań jednak nie są one mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.

SKALA OCEN
6 – celujący
5 - bardzo dobry
4 – dobry
3 – dostateczny
2 – dopuszczający
1 – niedostateczny

- Dopuszcza się stosowanie znaków „+” , „ -” przy ocenach cząstkowych.
- Aktywność ucznia jest oceniana w systemie (+); (-) i przeliczana na oceny szkolne:
  3 znaki „+” - ocena bardzo dobra, 3 znaki „ – „ – ocena niedostateczna,
- Prace pisemne oceniane są według skali:

100% - 95%	**celujący**
94% - 85 %	**bardzo dobry**
84% - 75%	**dobry**
74% - 50%	**dostateczny**
49% - 30%	**dopuszczający**
29% - 0%	**niedostateczny**

3. KRYTERIA I WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

* Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej dla szkoły podstawowej – potrzebnych do

kontynuowania nauki. W szczególności: wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie posiada podstawowej orientacji na mapie, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.

*** Ocena dopuszczająca**

Uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności. Tu: opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski, posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną w mowie żywej i pisanej, samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

***Ocena dostateczna**

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową. W szczególności**: posiada podstawową orientację na mapie** i w przestrzeni geograficznej**,** poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach w mowie żywej i pisanej**, przy wypowiedzi widać nieliczne błędy, odpowiedź** ustana **odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania,** samodzielnie i w grupie rozwiązuje poprawnie nieskomplikowane polecenia**, potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach**, wartościuje elementy działalności człowieka środowisku, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy, wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w geografii, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

*** Ocena dobra**

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym. W szczególności: pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo, **posiada dobrą orientację na mapie świata, czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne, dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych, udziela zasadniczo samodzielnie odpowiedzi, choć** uwidaczniają się **niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia,** wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności tu: treści przystępne, średnio trudne, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii, dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie, w mowie żywej i pisanej posługuje się językiem poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, potrafi wartościować działalność człowieka środowisku, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

*** ocena bardzo dobra**

Uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej. W szczególności: **przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne, wszechstronne oraz systematyczne, sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami, podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym**, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk, **potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu, chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, wnosi twórczy wkład w realizację zadań** oraz omawianych zagadnień, **pracuje nad własnym rozwojem** lub bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.

*** Ocena celująca**

Uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobrą, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie. Jest aktywny w konkursach przedmiotowych.